

esej ÚSPSP – presenční, podzim 04

označení kapitol:

- 1. ŽS klienta jako komplex dílčích překážek sociálního fungování**
- 2. ŽS klienta z hlediska Bartlett**
- 3. Klíčová nerovnováha ŽS klienta**
- 4. Otázky sociálního pracovníka o ŽS klienta**
- 5. Otázky tvůrce programu sociální politiky o ŽS klienta**
- 6. Srovnání 4 a 5**
- 7. Čeho by si ještě měli všimnout? (srovnání 2 a 4,5 a 6)**

JE TO MOC DLOUHÉ

Tůša (vyberte raději jen jednoho konkrétního klienta),

1. ŽS KLIENTA JAKO KOMPLEX DÍLČÍCH PŘEKÁŽEK SOCIÁLNÍHO FUNGOVÁNÍ

- Není uveden přehled všech možných překážek s.f. (bez ladu a skladu). Je uvedena rámcová charakteristika případu. Je vhodné uvést soupis různých, zatím nijak neutříděných okolností, které mohou nepříznivě ovlivňovat s.f. klienta a které by důkladný sociální pracovník znal po prvním, ale zevrubném prozkoumání situace klienta. Netřeba se bát, že se v bodě 2 budete opakovat, jednotlivé okolnosti by měly v bodě 2 být roztrženy dle konceptu ŽS.

Kamencová (přehled překážek je ještě chudší než v první verzi), Zajícová (co zdraví, osobnost?, podpora prostředí), Coufalová (vezmeme-li souhrnně úvodní popis ŽS a bod „II“, je to dobré, nicméně v bodě „II“ necháváte stranou problematickou podporu ze strany rodiny a možná ještě další důležité okolnosti ...), Sedmíková (uvedená výpověď pravděpodobně týrané ženy sice ukazuje, jak tato žena prožívala své manželství a jak ji ovlivnila předcházející zkušenost, ale o samotném případě, o očekávání a podpoře lidí v okolí nebo organizací v sociálním prostředí tam není ani slovo – pokuste se další okolnosti ŽS domyslet), Kouba (klient není konkrétní osoba a chybí proto její specifické charakteristiky),

- Některé překážky s.f. jsou uvedeny až v bodě 2 nebo 3. Je vhodné uvést soupis všech, zatím nijak neutříděných okolností, které mohou nepříznivě ovlivňovat s.f. klienta a které by důkladný sociální pracovník znal po prvním, ale zevrubném prozkoumání situace klienta. Netřeba se bát, že se v bodě 2 budete opakovat, jednotlivé okolnosti by měly v bodě 2 být roztrženy dle konceptu ŽS.

Žouželková, Balunová (např. že klient očekává podporu od státu, je zvyklý na pasovní přístup, ztrácí motivaci a sebedůvěru apod.), Blešová (např. návyk na nestrukturovaný volný čas, četná onemocnění, špatné školní výsledky, alkoholismus otce, snaha upozornit na sebe), Tůša (např. očekávání prostředí, některé charakteristiky osoby), Kuráň (očekávání, kamarádství), Chytilová, Zajícová, Elznic (situace v rodině, věk a ranná fáze kariéry, většina očekávání), Sedmíková, Hoďáková, Schlesingerová, Spáčilová, Zelenková (očekávání klienta ve vztahu k trestu), Polzerová (charakteristika je v této verzi chudší než v první?),

- Charakteristika je příliš obecná nebo široká a není jasné, co z toho, co je uvedeno, pro daného klienta platí. Těžko pak posoudit jeho ŽS. Je třeba zvolit nebo určit, co z uvedeného platí právě pro dotyčného.

2. ŽS KLIENTA Z HLEDISKA BARTLETT

- Není uvedeno. Je třeba uvést zvlášť charakteristiky osoby, očekávání jednotlivých subjektů v prostředí a podpory jednotlivých subjektů v prostředí a na základě reflexe interakcí mezi nimi popsat nerovnováhy.

Valentová, Sedláčková, Sedmíková, (teorii ŽS zcela ignorujete), Spáčilová, Klusová,

- **Není uvedeno. Uvádíte teoretické schéma, z jehož hlediska byste měla popsat ŽS klientky. Je třeba uvést zvlášť charakteristiky osoby, očekávání jednotlivých subjektů v prostředí a podpory jednotlivých subjektů v prostředí a na základě reflexe interakcí mezi nimi popsat nerovnováhy.**

Šebková

- **Není samostatně popsána osoba klienta nebo není popsána systematicky. Je třeba systematicky uvést všechny charakteristiky osoby klienta, které jsou v bodě 1 a případně i na některých místech bodu 2 rozptýleny.**

- platí částečně: Zemanová (chybí např. charakteristika ekonomické situace, kvalifikace apod. – tyto charakteristiky chybí už v bodě 1), Tůša (osoby se snad týká odstavec, který začíná na s. 2 a končí na s. 3, ale není to jasné), Kubáčková (ve srovnání s bodem 1 je popis osoby velmi chudý, byť by se jednalo o výběr hlavních charakteristik), Hráčková, Fialová (některé charakteristiky osoby jsou uvedeny v bodě 1 a není jasné, zda jsou podle Vás relevantní i pro rozbor ŽS), Hybská (chybí některé vlastnosti uvedené v kapitole „1“, resp. v úvodním popisu klientky, který je de facto součástí kapitoly 1 – žije v DPMSD, vztah k dítěti a odmírání interrupce, ...), Spáčilová (pokud vezmeme v úvahu popis osoby z bodu 1 a 2 současně, pak je dostatečný), Ludvíková (v rámci popisu osoby bylo by vhodné odkázat na další důležité charakteristiky uvedené v bodě 1 – jsou-li důležité), Kouba (je popsána částečně v bodě „1“, vzhledem k obecnému vymezení ale chybí konkrétní charakteristiky jedince), Brzobohatá (charakteristiky osoby jsou uvedeny přehledněji, ale stále jsou rozptýleny – není jasné východisko pro promýšlení nerovnováh),

- platí zcela: Žouželková, Balunová, Sedmíková, Bieljaninová (na základě toho, co je řečeno v bodě 1 je třeba provést reflexi překážek zvládnutí a kapacity klienty zvládnout očekávání), Králová, Krejčí

- **Není oddělena informace o charakteristikách osoby klienta a dalších prvcích jeho ŽS.**

Hráčková (popis nerovnováh je vmísen mezi další, nejasně strukturovaný text), Schlesingerová, Zelenková (viz odstavec o „prostředí“, pasáž o vnímání trestného činu), Brzobohatá, Krejčí

- **Nejsou jasně vymezena očekávání prostředí. Je třeba jasně uvést kdo a co od klienta očekává.**

- platí částečně: Tůša (očekávání nejsou uvedena a jsou formulována nepřímým způsobem, že je popsáno co klient dělá jinak než by se dalo očekávat), Huzlíková (bod 2b – poslední dvě odrážky), Teplá (kdo bude uplatňovat negativní očekávání a jak budou konkrétně vypadat?), Zajícová (kdo uplatňuje uvedená očekávání?, co od něj očekává žena, děti, potenciální zaměstnavatelé, starosta ...), Černá (není jasné kdo očekává, že „bude poslouchat a respektovat matku a jejího přítele a do určité míry je chápat“ a „že se bude vyvíjet zdravě ...“), Elznic (není jasné, kdo je to „širší okolí“), Marčaníková (není jasné kdo konkrétně uplatňuje uvedená očekávání), Hybská (v rámci popisu nerovnováhy 2 se uvádí dříve neuvedené očekávání, není však jasné, kdo je vůči

klientce uplatňuje), Labajová (doplňte subjekty, které uplatňují uvedené očekávání, neuvádíte, kdo očekává, že klientka bude s vděčně přijímat pomoc), Schlesingerová (které konkrétní subjekty označujete termínem „společnost“?), Bieljaninová (kromě očekávání rodičů), Kamencová (očekávání je natolik obecné, že není jasné, co kdo od něj očekává), Mikšíková (očekávání je vymezeno velmi obecně – je možné pochybovat, že vůči němu uplatňují všichni jen jedno a totéž očekávání)

- platí zcela: Balunová, Škramlíková (není uveden subjekt, který daná očekávání uplatňuje), Hráčková, Sedmíková, Spáčilová, Zelenková, Králová,

- Není uvedeno očekávání některého subjektu. Je třeba uvést očekávání všech relevantních subjektů prostředí klienta.

Záhorová (očekávání SP), Žouželková (chybí očekávání probačního pracovníka, případně organizace, u níž vykonává VPP), Zemanová (chybí očekávání partnera, soc. pracovníka ...), Blešová (očekávání školy, spolužáků, sociální pracovníce na OPD, dětí v DD, personálu DD ...), Tůša (chybí očekávání rodičů, příslušníků drogové scény, úřadu, který vyplácí dávky, soudu aj.), Kuráň (chybí očekávání pracovníků DPC a spolubydlících), Škramlíková (chybí nebo není jasně označeno očekávání kurátora, party, školy, spolužáků, babičky ...), Černá (chybí očekávání pracovníků K-centra, sestry), Elznic (chybí očekávání pracovníka klubu), Hybská (chybí očekávání bývalého partnera, DPMSD, resp. SP, spolubydlících, přátel, možná školy, úřadu práce, dávkového úřadu, dále ta očekávání, která jsou uvedena v pasáži o nerovnováhách), Coufalová (chybí očekávání druhá matky, sestry, DD po přechodném návratu, kurátora ...), Labajová (chybí očekávání SP), Sedmíková (není ani jasné, které subjekty – osoby a organizace – jsou pro klientku relevantní, minimálně manžel a děti, asi taky pomáhající pracovníce; kdo dál – spolupracovníci, přátelé, matka, organizace, které hájí zájmy žen ... ???; jaká jsou jejich očekávání?), Schlesingerová (očekávání party, prodavačů cigaret, SP ...), Bartůnková (pokud je pasáž „sociální role“ míněna jako součást bodu „2“, chybí očekávání SP, psychiatra, poradny ...), Ludvíková (chybí očekávání pasáka, lékaře, policie, možná radních v obci, kde se prostituje), Kouba (chybí očekávání dalších možných subjektů – např. běžné pečovatelské nebo ošetřovatelské služby aj.),

- Není jasně popsána podpora ze strany prostředí. Je třeba jasně uvést a) kdo a co klientovi poskytuje. b) kdo a co klientovi neposkytuje, ačkoliv by to od něj bylo možné očekávat, resp. c) kdo a čím klientovi ubližuje. (Položka „a“ obsahuje charakteristiku pozitivních rysů podpory, „b“ a „c“ obsahují charakteristiku negativních rysů podpory.)

- platí částečně: Tůša, Zajícová (co podpora ženy, dětí, případně jejich školy, Charity ...), Bieljaninová (kromě nedostatku podpory od rodičů), Králová, Kouba (není jasné, jakou podporu klientovi poskytuje dispečinkem zprostředkovaná služba), jakou podporu poskytují další subjekty – rodina, běžná pečovatelská nebo ošetřovatelská služba aj.),

- platí zcela: Balunová, Hráčková, Fialová (kromě informace, že rodina o problémech klientky neví platí původní komentáře – je popsáno, co se má dělat, je však třeba popsat, jak podpora vypadá, jaký je její stav), Sedmíková, Spáčilová, Zelenková,

- Není uvedena podpora některého subjektu. Je třeba uvést podporu všech relevantních subjektů prostředí klienta.

Záhorová (podpora SP), Blešová (podpora – případně i negativně charakterizovaná v DD, sociální pracovnice na OPD), Škramlíková (chybí podpora kurátora ...), Hráčková (podpora školy je uvedena nekonkrétně, OPD), Kretová Černá (chybí podpora pracovníků K-centra, party), Elznic (chybí podpora pracovníka klubu), Hybská (chybí podpora DPMSD, resp. SP, spolubydlících, možná úřadu práce, dávkového úřadu ...), Coufalová (chybí podpora kurátora, sestry ...), Sedmíková (není ani jasné, které subjekty – osoby a organizace – jsou pro klientku relevantní, minimálně manžel a děti, asi taky pomáhající pracovnice; kdo dál – spolupracovníci, přátelé, matka, organizace, které hájí zájmy žen ... ???; jakou podporu klientce ne/poskytují), Schlesingerová (podpora party, SP), Bieljaninová (chybí podpora vrstevníků, kamarádky, party, SP), Ludvíková (chybí podpora pasáka, lékaře, policie, možná radních v obci, kde se prostituuje), Kouba (není jasné jakou podporu klientovi poskytují další subjekty – např. rodina, běžná pečovatelská nebo ošetřovatelská služba aj.),

- Není oddělena informace o očekáváníích a o podpoře ze strany prostředí. Oba prvky prostředí je třeba popsat zvlášť.

Horáková, Hráčková, Elznic (do popisu očekáváníí se mísí charakteristiky podpory, v rámci popisu podpory je uvedeno očekáváníí), Brzobohatá,

- Nejsou popsány (všechny) nerovnováhy ŽS klienta. Je třeba systematicky popsat všechny nerovnováhy¹, které lze na základě rozboru charakteristik osoby, očekáváníí prostředí a podpory prostředí předpokládat.

- platí částečně: Černá (je uvedena jen jedna nerovnováha – mezi očekáváním, že se „bude zdravě vyvíjet“ a „neuspokojením jejích základních potřeb“), Fialová (nadále je uvedena jen jedna nerovnováha – první odrážka, ostatní nově přidané odstavce nepopisují nerovnováhy nebo neužívají jazyk teorie ŽS a nejsou proto srozumitelné), Marcaníková (nerovnováhy jsou uvedeny, jen jste je matoucím způsobem umístila do dalšího odstavce), Hybská (nerovnováha 2 se týká očekáváníí, o kterém není výše řeč, naopak nerovnováhy, které by se týkaly některých výše uvedených očekáváníích, uvedeny nejsou), Bieljaninová (kromě nerovnováhy, která se týká očekáváníí rodičů), Ludvíková (asi chybí ne/rovnováhy ve vztahu k očekáváním pasáka, lékaře, policie, obecního úřadu ...?), Králová (pokud byste posala osobu, očekáváníí a podporu prostředí systematicky – viz výše – možná byste ještě přišla na další nerovnováhy), Kouba (jsou popsány jen nerovnováhy, které se přímo vážou k fungování dispečinkem zprostředkované služby, ale v životě klienta mohou být další nerovnováhy, které mohou jeho schopnost zvládnout krizovou nebo nečekaně tíživou ŽS omezovat), Bartůnková, Brzobohatá (nerovnoáhy jsou spíše naznačeny a rozptýleny v dalším textu), Kelišková (v úplnosti je popsána pouze jedna nerovnováha – mezi očekáváním, že souběžně zvládne zaměstnání a alt. trest, a sebevědomím klienta)

---

¹ Popis dílčí (jednotlivé) nerovnováhy: „Které očekáváníí (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá.“

- platí zcela: Horáková, Žouželková (formulace nadpisů podkapitol je matoucí – nejde o popis nerovnováh), Mikšíková, Zemanová, Huzlíková (v bodě 2 není uvedena ani jedna rovnováha, v bodě 3 je jich zase moc), Škramlíková, Teplá, Kamencová, Kolář, Sedmíková, Trundová, Spáčilová, Zelenková,

- Popis nerovnováh není úplný. Je řečeno, proč klient něco nezvládá, není ale řečeno, které očekávání v důsledku toho nezvládá a v čem. Je třeba uvést, které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá.

- platí částečně: Balunová (nerovnováha 3, 8), Kuráň (4), Černá (není jasné kdo očekává, že se „bude zdravě vyvíjet“ a kdo „neuspokojuje její základní potřeby“), Hybská (nerovnováha 3), Coufalová (u očekávání, které se týká samostatnosti není uvedeno, kdo ji očekává), Jedličková (odstavec 1 a 2 bodu „Popis klíčových nerovnováh), Trundová (týká se obou nerovnováh uvedených v bodě 3), Benešová (týká se náznaku nerovnováhy způsobené finančními potížemi a nově uvedených ve 2. verzi), Floriánová (nerovnováha 2 a 3), Hráčková – konstatuje se, že očekávání (školy, kamarádů) existují, ale nejsou uvedena konkrétně,

- platí zcela: Záhorová (nerovnováha 1, 2, 3, 4, 5), Haluzová

- Popis nerovnováh není úplný. Je řečeno, které očekávání klient nezvládá, ale ne proč je nezvládá. Je třeba uvést, které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá.

- platí částečně: Balunová (nerovnováha 7), Chytilová (nerovnováha s očekáváním FODu), Brzobohatá, Floriánová (nerovnováha 1 – v bodě 3 je popsána úplně), Kelišková (nerovnováhy s očekáváním zaměstnavatele a vychovatelů DPC), Kubalová (bod B4, B5, B7, B9)

- platí zcela: Schlesingerová (týká se všech 6 uvedených nerovnováh),

- Nerovnováhy jsou uvedeny, ale (některé) nejsou popsány jazykem teorie ŽS. U každé nerovnováhy je třeba uvést, které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá. Jde spíše o zřetelnost formulace. Nejasná formulace nerovnováhy může později komplikovat identifikaci toho, co je třeba změnit.

Hanáková, Blešová (týká se spíše jen některých formulací – mohly by být jasnější, zvláště pasáž o tom, že na problémovou rodinu přitáhl pozornost úřadů), Tuša (asi odstavec, který začíná na s. 2 a končí na s. 3), Kuráň (1, 2, 4), Zajícová (ve čtvrté nerovnováze by asi mělo být uvedeno: „... je jím opovrhováno, ale on si myslí, že si to nezaslouží ...“, jinak není jasné, co je příčinou toho, že klient očekávání neakceptuje), Elznic (nerovnováha 1 a 4), Marčaníková (rozlišujte „nerovnováhy ŽS“ a „klíčovou nerovnováhu“), Jedličková (nerovnováha 3 – mezi očekáváním pracovníka a party), Benešová (týká se náznaku nerovnováhy způsobené finančními potížemi a nově uvedených ve 2. verzi), Ludvíková (uvádíte, že klientka nevyužívá možnosti, ale nehovoříte o tom, že nezvládá očekávání; nejsem si jist, zda je to totéž), Králová (asi jde jen o formulaci, ale dílčí potíž – zdravotní stav – není „nerovnováha“, nýbrž její

nepřímá příčina; přímou příčinou nerovnováhy pak mohou být psychické nebo sociální důsledky zdravotního stavu), Čermáková, Haluzová, Hráčková (nerovnováha, která se týká očekávání rodiny), Jedličková (pouze jedna nerovnováha – ta poslední je popsána jazykem teorie ŽS, ale zase je tak obecná, že z popisu není jasné, co je příčina a které očekávání není v jejím důsledku zvládnuto; viz též následující komentář o „dílčích potížích“),

- Místo nerovnováh jsou uvedeny dílčí potíže. U každé nerovnováhy je třeba uvést, které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá.

platí částečně: Hanáková, Kuráň (nerovnováha 1, 4), Černá (kromě jedné nerovnováhy mezi očekáváním, že se „bude zdravě vyvíjet“ a „neuspokojením jejich základních potřeb“), Elznic (odrážka 3), Jedličková (odstavec 1 a 2 bodu „Popis klíčových nerovnováh), Kelíšková

platí zcela: Haluzová, Sedmíková, Zelenková, Brzobohatá, Jedličková

- Neúplný popis některého prvku ŽS v důsledku neadekvátního vymezení pojmů teorie ŽS. Je třeba vyjít ze úplného vymezení pojmu, aby bylo do popisu zahrnuto vše, co z hlediska tohoto pojmu/těchto pojmů připadá v úvahu.

Škramlíková (pletete si pojmy „překážka“ a „nerovnováha“ – viz podtržený nadpis v bodě 2, v důsledku toho neuvádíte v bodě 2 nerovnováhy), Hráčková (místo pojmů teorie ŽS, používáte nejasné pojmy „problém“ a „vyrovnání se“, místo pojmu „nerovnováhy“ používáte pojem „sociální fungování“ aj.), Valentová (pojmy teorie ŽS zcela ignorujete), Teplá (popsal jste „osobu“, nebo „osobnost“?), Sedmíková (teorii ŽS zcela ignorujete), Spáčilová (teorii ŽS převážně ignorujete), Polzerová (popis nerovnováh se obtížně sleduje, protože přímo v jejich formulaci neuvádíte očekávání, která jsou uvedena o dvě strany dříve), Jedličková (na místě „nerovnováh“ uvádíte „dílčí potíže“)

- Volně pokračuje popis situace z hlediska bodu 1. Charakteristika ŽS není strukturována z hlediska teorie ŽS. Je třeba uvést zvlášť charakteristiky osoby, očekávání jednotlivých subjektů v prostředí a podpory jednotlivých subjektů v prostředí a na základě reflexe interakcí mezi nimi popsat nerovnováhy.

Valentová, Sedláčková, Sedmíková, Spáčilová

- ŽS je popsána z hlediska toho, co by se mělo ve prospěch jejího zvládnutí stát. Je však třeba popsat ŽS tak, jak nyní je. (Teprve z této reflexe lze posléze odvodit, co dělat dál.)

platí zcela:

platí částečně: Marcaníková (druhá polovina daného odstavce), Fialová

- Údaje v bodě „1“ a „2“ se liší.

3. KLÍČOVÁ NEROVNOVÁHA ŽS KLIENTA

- **Není uvedeno. Je třeba popsat klíčovou nerovnováhu (to je jasně uvést, které očekávání a kterého subjektu klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá).**

Zelenková

- **Je uvedeno (nebo naznačeno) příliš mnoho nerovnováh. Je třeba uvést a úplně popsat jednu (které očekávání a kterého subjektu klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá).**

Huzlíková, Škramlíková, Trundová, Králová (není to zcela jasné, ale pokud očekávání „koukat na fotbal“, „kontakt s lidmi“, „příprava nástěnek“ a „další“ uplatňují různí lidé, pak jde o různé nerovnováhy, které mají společnou příčinu v omezením klienta zdravotním stavem), Chytilová (přesněji: podle modelu „jedna příčina – řada nezvládnutých čekání“ formulujete jednu obecnou nerovnováhu, která zahrnuje řadu dílčích nerovnováh a z těch je třeba jednu vybrat), Klimentová (ani jedna ze tří uvedených není uvedena v bodě 2), Kretová, Kolář (nerovnováha je popsána vcelku jasně, problém ale je, že je příliš obecná – namísto nezvládnutí očekávání konkrétního subjektu je uvedeno, že chlapec nezvládá očekávání „okolí“; není proto jasné odkud začít – má se začít bludným kruhem ve vztazích k vychovatelům/jedné konkrétní vychovatelce, učitelům/jedné konkrétní učitelce, vrstevníkům/jednomu konkrétnímu vrstevníkovi ... ?; těžko se dá začít pracovat s celým „okolím“ najednou, musí to být někdo konkrétní)

- **Nerovnováha je pospána vcelku dobře, ale formulace neumožňuje jasně pochopit, co je čeho příčinou a co je třeba změnit. Je třeba jasně uvést, které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá. Lze předpokládat, že pak bude jasné, co je příčinou nezvládnutí daného očekávání, a bude tudíž taky jasné, na co je třeba zaměřit intervenci.**

Kubalová (nerovnováha je pěkně popsána, ale není jasné, kdo od něj očekává, že podstoupí léčbu), Škramlíková (týká se první ze dvou uvedených nerovnováh, pokud bude tato vybrána jako klíčová), Coufalová, Spáčilová, Ludvíková, Králová (viz výše), Haluzová (když je schopná postarat se o sebe sama, tak v čem je problém? – asi jde o formulaci), Hráčková (očekávání rodiny je popsáno velmi povšechně, není uvedeno, které očekávání rodiny v důsledku nedostatečné podpory nezvládá), Kociánová (které konkrétní očekávání v důsledku konkrétních osobnostních problémů nezvládá)

- **Nerovnováha je uvedena, ale není (důsledně) pospána jazykem teorie ŽS. Při popisu nerovnováhy je třeba uvést, které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho konkrétně nezvládá. Jde spíše o zřetelnost**

formulace. Nejasná formulace nerovnováhy může později komplikovat identifikaci toho, co je třeba změnit.

Zemanová, Blešová, Tuša (není jasné, které nerovnováhy se má týkat „pozitivní zpětná vazba“ – tento pojem je asi užít na nesprávném místě? termínem „pozitivní zpětná vazba“ se označuje podpora existujícího, což v tomto případě znamená problémového, jednání), Škramlíková (týká se první ze dvou uvedených nerovnováh, pokud bude tato vybrána jako klíčová – kurzívou uvádíte, že jde o nerovnováhu mezi osobou a očekáváním, ale v popisu se mluví o očekávání a podpoře ze strany prostředí?), Valentová (věnujte pozornost otázce, či očekávání klient nezvládá a či nedostatečná podpora mu v tom brání – zatím se na věc díváte z pohledu právníka, ale ne SP), Hybská (to, co nazýváte „konfliktem s rodiči“ popište jazykem „nerovnováhy“ – viz výše, aby bylo jasné, co se bude intervence pokoušet změnit – pravděpodobně to bude očekávání rodičů, o kterém však ve stávající formulaci bodu 3 není ani slovo), Coufalová, Kociánová (viz výše – buďte konkrétní), Jedličková, Sedmíková (není jasné, proč se klientka dostala do situace, ve které jsou vůči ní uplatňována protichůdná očekávání a ona jim nemůže vyhovět, resp. proč si nedokáže jedno z nich vybrat a snažit se – s pomocí – je zvládnout), Ludvíková, Čermáková

- Je uvedena pouze část klíčové nerovnováhy. Je řečeno, proč klient něco nezvládá, není ale řečeno, které očekávání v důsledku uvedené příčiny/úvedených příčin nezvládá a v čem. Je třeba uvést, které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá.

Horáková, Žouželková, Haluzová (je uveden požadavek, ale není uvedeno, kdo od nemocného seniora samostatnost očekává – intervence totiž nemusí směřovat pouze k seniorovi), Zajícová (nezvládá očekávání zaměstnavatelů v oblasti kvalifikace, protože nemá potřebné vzdělání a postrádá podporu při případném pokusu o jeho nabytí), Šebková, Sedláčková, Trundová, Spáčilová, Fialová

- Je uvedena pouze část klíčové nerovnováhy. Je řečeno, které očekávání klient nezvládá, ale není uvedeno proč je nezvládá. Je třeba uvést, které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá.

Schlesingerová

- Nerovnováha není uvedena², místo toho pokračuje popis některého z dílčích prvků ŽS z bodu 2. Je třeba uvést (zopakovat) některou z nerovnováh, které jsou (mají být) uvedeny v bodě 2, a zdůvodnit, proč je tato vybraná nerovnováha klíčová, to je, proč by intervence měla začít zvládnutím této nerovnováhy.

Horáková (pokračuje popis osoby klienta), Kuráň, Valentová, Šebková

- Není uvedena nerovnováha, jsou uvedeny dílčí potíže. Je třeba uvést, které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá.

---

² Popis dílčí (jednotlivé) nerovnováhy: „Které očekávání (a kterého subjektu) klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá.“

Záhorová, Žouželková, Kuráň, Valentová, Teplá, Kamencová, Šebková, Sedláčková, Coufalová, Kociánová, Trundová, Spáčilová, Miklíková (řekněte „klient musí přijmout méně kvalifikovanou práci, což je pro něj obtížní, protože to v něm vyvolává pocit ponížení“ jazykem teorie ŽS – viz o tom návod v záhlaví tohoto odstavce)

platí částečně: Chytilová (označujete dílčí překážku – konzum drog – jako „nerovnováhu“, což není na místě)

- Není uvedena nerovnováha, ale popis cílů nebo kroků intervence SP, který by měl být výsledkem reflexe neuvedené (nebo nejasně popsané) klíčové nerovnováhy. Je třeba popsat klíčovou nerovnováhu (to je jasně uvést, které očekávání a kterého subjektu klient nezvládá, v čem ho nezvládá a proč ho nezvládá). Výklad cílů intervence, které z reflexe této nerovnováhy plynou je třeba od popisu nerovnováhy jasně oddělit (v mysl i na papíře).

Tůša

- Je diskutabilní, zda uvedená rovnováha je klíčová.

Labajová (Může ještě potenciál samostatnosti vzrůst natolik, aby mělo smysl pokoušet se posilovat jej s cílem učinit klientku opětovně relativně samostatnou? Pokud ne, je asi klíčová nerovnováha mezi očekáváním vděčného přijetí pomoci a neschopností klienty chovat se vlídně. S tím se dá ještě něco dělat – buď posilovat vlídnost klientky nebo pomoci jejímu prostředí změnit ono očekávání.)

4. OTÁZKY SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA O ŽS KLIENTA

- Některé otázky jsou o intervenci. Je třeba buď uvést jen otázky o ŽS³, nebo otázky o ŽS a o intervenci⁴ jasně oddělit. (V závorce jsou uvedeny čísla otázek, které se týkají intervence.)

Záhorová (ot. 1, 2, 5, 6, 7, 12), Žouželková (ot. 7, 9, 11, 14), Tůša (Nemá cenu klást si otázku, zda „mu mohu pomoci zde, nebo ho mám doporučit jinam?“, když ještě nevím, jaké má obtíže, celý první odstavec na s. 5), Kuráň (1, 2, 3), Valentová (otázka 4), Šebková (ot. 12, 13, 14), Ludvíková (ot. 8),

- Některé otázky jsou formulovány jako o intervenci, ačkoliv jsou asi míněny jako o situaci. Tyto otázky je třeba „přeložit“ do jazyka poznávání ŽS, nebo je od orátka o ŽS jasně oddělit. (V závorce jsou obvykle uvedeny čísla otázek, které se týkají intervence.)

Tůša (u druhé kategorie otázka, „zda bude třeba klientovi třeba nějak pomoci“, která je o intervenci, je asi míněna jako otázka, co mu chybí nebo co nezvládá – jde spíše o formulaci; podobně u třetí kategorie otázky, „zda to může změnit“ /do jaké míry je jeho sklon ovlivnitelný?/, „v čem mu mohu pomoci právě teď“ /co mu chybí nebo co

³ Otázky o ŽS jsou otázky o tom, co je, resp. bylo, , ne o tom, co má být.

⁴ Otázky o intervenci jsou otázky o tom, co je třeba udělat.

nezvládá právě teď“/, „v čem mu mohu pomoci dlouhodobě“, /co mu chybí nebo co nezvládá a co je přitom možné nebo potřebné řešit dlouhodobě?/, „bude třeba nestandardní péče“ /jsou součástí jeho ŽS nestandardní obtíže, které nepůjde zvládnout zaběhanými postupy?/ atd.), Elznic (ot. 3), Coufalová (ot. 1), Zelenková (ot. 8), Ludvíková (ot. 7), Krejčí (ot. 8)

- Jsou uvedeny otázky o ŽS, ale nejsou to otázky, které si klade SP, aby zjistil, jaká je ŽS klienta. Místo toho jsou uvedeny otázky pro klienta. Je třeba rozlišovat otázky, které si klade SP, aby zjistil, jaká je ŽS klienta, a otázky, které klade různým lidem, aby zjistil potřebné informace a mohl si na své otázky odpovědět. Tyto informace nezjišťuje jen u klienta. V tomto eseji je úkolem uvést ty otázky, které si klade pracovník, aby zjistil, jaká je ŽS klienta.

Marcaníková,

- Není uvedeno.

- Jsou uvedeny otázky o aspektech ŽS, které si autor/ka eseje sama v bodě 1 až 3 neklade. Pohled SP je tedy komplexnější než pohled autora/ky.

Sedmíková,

- Pomáhající pracovník patří k jinému oboru než k SP. Je třeba zdůvodnit, v čem je jeho přístup blízký SP.

Sedmíková, Bartůnková, Králová,

- Jsou uvedena doporučení, jaké otázky by si měl SP klást. Podle zadání mají být uvedeny otázky, které se podle názoru autora pravděpodobně klade.

Jedličková,

5. OTÁZKY TVŮRCE PROGRAMU SOCIÁLNÍ POLITIKY O ŽS KLIENTA

- Pozn. pro velkou většinu studentů: „Je pravděpodobné, že se TPSP bude zabývat situací daného klienta jako situací jedince a klást si o něm otázky jako o jedinci?“

- Otázky jsou o intervenci. Je třeba buď uvést jen otázky o ŽS⁵, nebo otázky o ŽS a o intervenci⁶ jasně oddělit.

platí zcela: Tůša (pouze jedna z mnoha otázek se ptá, jaká je současná situace?),

platí částečně: Horáková (ot. 8), Záhorová (ot. 9 a 10), Žouželková (ot. 1, 4, 5, 6), Kuráň (1, 2, 6), Květoňová (odrážka 7 a 9), Valentová (otázka 2 a 3), Šebková (o intervenci jsou všechny otázky kromě ot. 2), *Marcaníková (doplnit ..., možná šlo o*

⁵ Otázky o ŽS jsou otázky o tom, co je, resp. bylo, ne o tom, co má být.

⁶ Otázky o intervenci jsou otázky o tom, co je třeba udělat.

otázku 5 a 6, která byla přesunuta níže do bodu „formulace jako o intervenci“), Hybská (ot. 3, 4, 5, 7, 8 a 9), Coufalová (poslední otázka), Bartůnková (otázky o finanční zátěži instalace pomůcek a přestavbě bytu), Zelenková (ot. 4),

- Otázky o ŽS jsou příliš obecné. Je třeba uvést otázky, které se týkají konkrétních aspektů situace, nebo zdůvodnit, že a proč si myslíte, že TPSP si klade otázky o situaci takto všeobecně.

Tuša (pouze jedna z mnoha otázek se ptá velmi všeobecně na to, „jaká je současná situace?“), Škramlíková („Jaké je klientovo sociální prostředí?“),

- Některé otázky jsou formulovány jako o intervenci, ačkoliv jsou asi míněny jako o situaci. Tyto otázky je třeba „přeložit“ do jazyka poznávání ŽS, nebo je od otázek o ŽS jasně oddělit. (V závorce jsou obvykle uvedeny čísla otázek, které se týkají intervence.)

Kelišková (ot. 2,3,4 ujasněte formulace tak, aby se týkaly přítomnosti, resp. toho, co dnes podmiňuje to, co se bude dít v budoucnu), Marcaníková (ot. 5 a 6), Hybská (ot. 1, 6 a 10), Coufalová (předposlední otázka), Hetmánková (ot. 2, 10), Sedmíková (6 a 7), Bartůnková (otázka o tom, jaké klient potřebuje pomůcky), Květoňová (odrážka 3)

- Jsou uvedena doporučení, jaké otázky by si měl SP klást. Podle zadání mají být uvedeny otázky, které se podle názoru autora pravděpodobně klade.

Jedličková,

6. SROVNÁNÍ 4 A 5

- Není uvedeno.

Kuráň,

- Je uvedeno obecné konstatování, že SP se zabývá konkrétní situací jedince, zatímco TPSP nevěnuje pozornost jedincům, ale obecně celé cílové populaci. To je sice obvykle pravda, ale je třeba srovnat otázky 4 a 5 a říci, a) které jsou oběma společné (byť u jednoho konkrétně a u druhého obecněji), b) které si klade jen SP a c) které si klade jen TPSP. Je vhodné označit otázky kategorie „a“, „b“ i „c“ jazykem teorie Bartlettové.

platí částečně: Kubáčková, Šebková, Sedláčková,

platí zcela: Záhorová

- Uvádí se, co má SP nebo TPSP dělat nebo co dělá v oblasti intervence. Srovnání otázek 4 a 5 se buď míjí s úvahami o intervenci, nebo není uvedeno vůbec . Ačkoliv popis intervence⁷ SP nebo TPSP by měl/mohl po srovnání otázek o ŽS⁸ následovat, není předmětem tohoto zadání. Je třeba srovnat otázky 4 a 5 a říci, a) které jsou oběma společné (byť u jednoho konkrétně a u druhého obecněji), b) které si klade jen SP a c) které si klade jen TPSP. Je vhodné označit otázky kategorie „a“, „b“ i „c“ jazykem teorie Bartlettové.

- platí částečně (srovnání otázek 4 a 5 se míjí s úvahami o tom, co je třeba dělat): Záhorová, Žouželková, Tůša (druhý odstavec), Škramlíková (poslední dva odstavce jsou o intervenci – je to záměr? nebo omyl? bylo by to dobré vyjasnit), Hráčková (poslední odstavec pasáže označené „7“), Valentová (otázky „c“), Šebková (týká se TPSP), Sedláčková (otázka TPSP o prevenci), Hybská (odstavec „c“ – pasáž o „vhodných intervenčních postupech“ a „d“ – pasáž o „vhodné pomoci“), Coufalová (první ze společných otázek), Kociánová (zcela jste promíchala otázky o ŽS a o intervenci, které jste v bodě 4 a 5 pracně oddělila), Zelenková (ot. „co po vykonání trestu?“), Fialová (viz „Tvůrce programu“), Haluzová (v záhadné kategorii otázek číslo 4 se mluví o intervenci, ne o otázkách o ŽS), Klimentová (otázky o ŽS se míjí s úvahami o tom, co SP či TMSP dělá nebo by měl dělat)

- platí zcela (srovnání otázek 4 a 5 není vůbec uvedeno):

- **Není uvedeno, zda jsou některé otázky o ŽS společné. Je třeba to jasně říct, i když třeba žádné společné nejsou.**

Žouželková (srovnání je dobré, ale chybí informace o průniku otázek), Haluzová (co chcete vyjádřit tím, že jste společné otázky rozdělila na ty, kde se shodují a ty, kde ne?), Šebková, Sedmíková

- **Není uvedeno, zda jsou některé otázky specifické pro SP nebo TPSP. Je třeba je uvést pro každého zvlášť, nebo říct, že žádné specifické otázky SP nebo TPSP nejsou. Účelem je ujasnit si, čím se liší pohled obou pomáhajících pracovníků.**

Elznic, Sedláčková, Hybská, Klimentová, Kubáčková

- **Jsou uvedeny otázky, které v bodě 4 nebo 5 nebyly uvedeny. Tyto otázky je třeba buď vypustit, nebo je doplnit i do bodu 4 nebo 5.**

Tůša (výše není uvedeno, že by se TPSP ptal, jakým lidem pomáhá a co je příčinou problému; ani SP, ani TPSP se neptali, jací lidé jsou do problému zapojeni), Teplá (otázky SP o potřebách a životních preferencích), Sedmíková (týká se TPSP), Hoďáková (některé otázky, které jsou uvedeny jako společné, se výše vyskytly pouze u jednoho z obou – ot. 2 a 3 společné části),

---

⁷ Popis intervence se zabývá tím, co je třeba udělat.

⁸ Otázky o ŽS jsou otázky o tom, co je, resp. bylo, ne o tom, co má být.

7. ČEHO BY SI JEŠTĚ MĚLI VŠÍMAT? (SROVNÁNÍ 2 A 4,5 A 6)

- **Není uvedeno.**

Mikšíková, Kuráň, Šebková (další otázky Vás nenapadají možná proto, že jste neprovedla popis ŽS dle Bartlettové, a nemáte tudíž otázky 4 a 5 s čím srovnávat), Fialová

- **Jsou uvedeny návrhy jakou intervencí by měl SP nebo TPSP provést, nebo otázky o intervenci. Ačkoliv popis intervence⁹ SP nebo TPSP by měl/mohl po srovnání otázek o ŽS¹⁰ následovat, není předmětem tohoto zadání. Je třeba uvést doporučení otázek o ŽS, kterým by se měl SP nebo TPSP věnovat, případně otázky o ŽS a o intervenci jasně oddělit.**

- platí částečně: Záhorová (bod 3 a 4), Zemanová (závěr doporučení pro TPSP), Blešová (formulace umožňuje chápat text jako návrh otázek i jako návrh cíle intervence), Huzlíková (odrážka 8), Škramlíková (poslední odstavec je o intervenci – je to záměr? nebo omyl? bylo by to dobré vyjasnit), Teplá (závěr – poslední věta), Sedláčková (odrážka 4), Marčaníková (otázka dodatečného vzdělání), Hybská (ot. 5, 7, 8 a 9), Coufalová (pasáž o potřebě pomoci klientovi najít orientaci by bylo dobré přeložit do otázek o jeho stávající situaci – např. „je schopen si vytyčit krátkodobé životní cíle?“ apod.), Jedličková (v závěru odstavce – doporučení pro – TPSP), Sedmíková (ot. 1), Floriánová (v závěru obou odstavců stále volně přecházíte k návrhům intervence – jak mám poznat, že si to uvědomujete?), Zelenková (ot. 3), Brzobohatá (zmínka o prevenci je propletena s ostatními otázkami), Hráčková (bod 1 je o intervenci), Klimentová, Polzerová (náměty pro SP),

- platí zcela: Horáková, Žouželková, Tuša, Kociánová,

- **Některé otázky nebo návrhy jsou formulovány jako o intervenci, ačkoliv jsou asi míněny (mohly by být míněny) jako o ŽS. Tyto otázky je třeba „přeložit“ do jazyka poznávání ŽS, nebo je od otázek o ŽS jasně oddělit.** (V závorce jsou obvykle uvedeny čísla otázek, které se týkají intervence.)

Škramlíková (odrážka 3 místo „jak ji motivovat“, „na čem jí záleží“), Kamencová, Sedmíková (ot. 1), Bartůnková (pasáže o spolupráci SP na tvorbě aktivit volního času a společenské aktivity klienta), Hráčková (bod 4), Kubáčková (spolupráce organizací)

- **Doporučují se otázky, které jsou uvedeny v bodě 4, 5 nebo 6.**

⁹ Popis intervence se zabývá tím, co je třeba udělat.

¹⁰ Otázky o ŽS jsou otázky o tom, co je, resp. bylo, ne o tom, co má být.